

VERKKOVIERAILUN EHDOT- TYÖRYHMÄN MUISTIO

1. Työryhmän toimeksianto ja tehtävät

Telemarkkinalain 13.4.2001 voimaantulleen muutoksen¹ mukaisesti kolmannen sukupolven matkaviestinverkkojen omistajilla on oikeus verkkovierailuun GSM-verkoissa laissa tarkemmin määritellyin ehdoin. Pakollista verkkovierailua sääntelevät telemarkkinalakiin otetut uudet 9 a, 9 b ja 9 c § sekä 18 §:n uusi kohta 4.

Telemarkkinalakiin otetun 9 c §:n 5 momentin mukaan Telehallintokeskus antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset verkkovierailun teknisestä järjestämisestä sekä niistä radioteknisistä ominaisuuksista, joita matkaviestinverkolta edellytetään verkon kattavuutta arvioitaessa.

Telehallintokeskus perusti 9.11.2000 verkkovierailun ehtoja käsittelevän työryhmän. Työryhmän tehtävänä oli laatia selvitys verkkovierailua koskevan lakimuutoksen edellyttämistä järjestelyistä sekä tehdä ehdotus mahdollisesti tarvittavista Telehallintokeskuksen määräyksistä ja ohjeista.

Työryhmään nimettiin seuraavat henkilöt:

Jukka Kanervisto, Telehallintokeskus, puheenjohtaja
Janne Holopainen, Telia Mobile AB:n sivuliike Suomessa
Kari Luukkonen, Oy L M Ericsson Ab
Ahti Muhonen, Nokia Networks
Jussi Saastamoinen, Oy Radiolinja Ab
Pasi Toivonen, Telehallintokeskus
Vesa Tuomala, Tele1Europe in Finland Oy
Erkki Virtanen, Sonera Oyj
Kreetta Simola, Telehallintokeskus, sihteeri

Lisäksi työryhmän työskentelyyn ovat osallistuneet Petri Perälä Telia Mobile AB:n Suomen sivuliikkeestä, Tapio Kaijanen FiComista sekä Pekka Holstila Siemens Oy:stä.

---

¹ Laki telemarkkinain muuttamisesta 314/2001, HE 73/2000 vp

3. Verkkovierailulle telemarkkinalaissa asetetut edellytykset ja ehdot

Työryhmä tarkasteli telemarkkinalain mukaisia pakollisen verkkovierailun edellytyksiä (9 b §) sekä pakollisen verkkovierailun ehtoja (9 c §). Samalla kartoitettiin asioita, joissa tarvittaisiin Telehallintokeskuksen määräyksiä tai ohjeita.

3.1 Pakollisen verkkovierailun edellytykset (telemarkkinalain 9 b §)

Telemarkkinalain 9 b §:n 1 kohdan mukaan pakollisen verkkovierailun edellytyksenä on, että neuvottelut verkkovierailusta eivät ole johtaneet sopimukseen kuuden kuukauden kuluessa neuvotteluja koskevan pyynnön esittämisestä. Työryhmä toteaa, että kuuden kuukauden määräajan täyttyminen voidaan todeta, kun neuvottelupyynnö on tehty kirjallisesti tai muutoin todisteellisesti. Lakimuutoksen eduskuntakäsittelyssä telemarkkinalakiin lisättiin uusi 56 §, jonka mukaan Telehallintokeskus voi ottaa huomioon ennen lain voimaantuloa esitetyn neuvottelupyynnön tehdessään päätöksen pakollisesta verkkovierailusta.

Pykälän 2 kohdan mukaan verkkovierailun edellytyksenä on, että verkkovierailua pyytävällä teleyrityksellä ei ole kyseisellä alueella omaa digitaalista matkaviestinverkkoa (esim. DCS-verkkoa). Lakiehdotuksen perustelujen mukaan Telehallintokeskus tarkastaa tarvittaessa verkon kattavuuden tukiasemakohtaisesti. Työryhmässä tätä pidettiin käytännössä kovin työläänä vaihtoehtona. Tosin tämä voi olla tarpeen silloin, kun verkko kattaa vain osan tietyn pinta-alaltaan suuren kunnan alueesta. Työryhmä toteaa, että yksittäistapauksessa Telehallintokeskuksen on arvioitava verkon kattavuus sen käytettävissä olevien menetelmien avulla.

Pykälän 3 kohdan mukaan pakollisen verkkovierailun edellytyksenä on, että verkkovierailua pyytävän teleyrityksen oman kolmannen sukupolven matkaviestinverkon kattamalla alueella asuu vakituisesti vähintään 20 prosenttia sen toimilupa-alueen väestöstä. Työryhmä toteaa, että kokemusta kolmannen sukupolven matkaviestinverkon teknii-kasta ja toiminnasta ei vielä ole, joten on vaikea antaa määräyksiä siitä, miten tällaisen verkon kattavuutta tulisi mitata.

Työryhmä katsoo, että käytännössä Telehallintokeskuksen voi olla vaikea arvioida verkon peittämän alueen väestön määrää, jos verkko on rakennettu esimerkiksi kattamaan kunnan alueella vain kunnan läpi menevän valtatie. Toisaalta ne teleoperaattorit, joilla on koko maan laajuinen kolmannen sukupolven toimilupa-alue, täyttävät 20 %:n peittoedellytyksen jo pelkästään rakentamalla pääkaupunkialueen kattavan kolmannen sukupolven verkon. Työryhmä toteaa, että yksittäistapauksessa Telehallintokeskuksen on arvioitava verkon kattavuus sen käytettävissä olevien menetelmien avulla.

Työryhmä keskusteli myös kolmannen sukupolven matkaviestinverkkojen eri tekniikoista. Hallituksen esityksen mukaan kolmannen sukupolven matkaviestinverkoilla tarkoitetaan kaikkia Kansainvälisen televiestintäliiton hyväksymän IMT 2000- standardin mukaisia televerkkoja. Työryhmä toteaa, että kaikki neljä kolmannen sukupolven matka-

viestinverkon toimiluvan saanutta yritystä ovat toimilupahakemuksiinsa ilmoittaneet käyttävänsä WD-CDMA-tekniikkaa.

3.2 Pakollisen verkkovierailun ehdot (telemarkkinalain 9 c §)

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan pakollinen verkkovierailu päättyy kullakin maantieteellisellä alueella viimeistään kaksi vuotta sen jälkeen, kun verkkovierailun järjestämiseen velvollisen televerkko yrityksen oma kolmannen sukupolven matkaviestinverkko kattaa vähintään 80 prosenttia kyseisestä alueesta. Säännöksessä tarkoitetut maantieteelliset alueet ovat alueiden kehittämisestä annetun lain (1135/1993) 7 §:n mukaisia seutukuntia.

Työryhmä keskusteli lakiehdotuksen perustelujen sivulla 13 olevasta tekstikohdasta, jonka mukaan verkon kattavuusalueetta tarkasteltaisiin pitämällä lähtökohtana kuuluvuutta ulkotiloissa Kansainvälisen televiestintäliiton hyväksymän kolmannen sukupolven matkaviestimiä koskevan IMT 2000-standardin mukaisen käsipuhelimen enimmäisteholla. Työryhmä toteaa, että on olemassa erityisiä verkon kattavuuden mittauslaitteita, mutta katsoo, että on vaikea laatia tarkempia ohjeita tai määräyksiä niistä radioteknisistä ominaisuuksista, joita verkoilta edellytetään verkon kattavuutta arvioitaessa. Työryhmä toteaa, että yksittäistapauksessa Telehallintokeskuksen on arvioitava verkon kattavuus sen käytettävissä olevien menetelmien avulla.

Työryhmässä esitettiin myös näkemys, jonka mukaan siitä huolimatta, että tällä hetkellä on vaikea antaa edellä mainittuja määräyksiä, tulisi Telehallintokeskuksen mahdollisessa päätöksessä pakollisesta verkkovierailusta määritellä tarkemmin, miten verkon kattavuutta mitataan.

Pykälän 2 momentin 3 kohta koskee pakollista verkkovierailua pyytävän teleyrityksen korvausvelvollisuutta, jos verkkovierailusta aiheutuva televiestintä on pysyvästi yli 10 prosenttia verkkovierailun järjestämiseen velvollisen teleyrityksen GSM-verkon televiestinnän määrästä kyseisellä maantieteellisellä alueella. Työryhmä toteaa, että tämä korvausvelvollisuuden edellytyksenä oleva pysyvä televiestinnän määrän lisäys arvioidaan tapauskohtaisesti.

Työryhmä keskusteli pykälän 2 momentin 4 kohdasta, jonka mukaan pakollinen verkkovierailu koskee kaikkia televerkkopalveluita, joita sekä verkkovierailua pyytävä että verkkovierailun järjestämiseen velvollinen televerkko yritys tarjoavat, jollei se ole teknisistä syistä mahdotonta. Käytännössä verkkovierailua pyytävä teleyritys pyytäisi haluamiaan verkkopalveluita tehdessään neuvottelualoitteen. Ongelmallista voi olla se, että toisen ja kolmannen sukupolven verkko voi tarjota samoja verkkopalveluja, mutta ne ovat teknisesti eri tavoin toteutettuja. Työryhmä toteaa kuitenkin, että tässä vaiheessa ei näytä tarpeelliselta antaa tarkempia määräyksiä verkkovierailun käsittämistä televerkkopalveluista.

4. Työryhmän johtopäätös

Työryhmässä käydyn keskustelun perusteella työryhmä toteaa, että tällä hetkellä ei ole tarvetta lain 9 c §:n 5 momentin nojalla annettaviin Telehallintokeskuksen määräyksiin verkkovierailun teknisestä järjestämisestä.

Telehallintokeskus arvioi tapauskohtaisesti pakollisen verkkovierailun edellytykset ja päättää pakollisesta verkkovierailusta telemarkkinalain säännösten nojalla.